

Sygn. akt VIII Gz 457/17

POSTANOWIENIE

Dnia 29 grudnia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie, Wydział VIII Gospodarczy,

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Robert Bury (spr.)

Sędziowie: SSO Piotr Sałamaj

SSR del. Rafał Lila

po rozpoznaniu w dniu 29 grudnia 2017 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy w postępowaniu upadłościowym osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej D. P.

na skutek zażalenia wierzyciela L. (...) w K. na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 14 sierpnia 2017 roku w sprawie XII GUp 89/16

postanawia:

oddalić zażalenie.

Rafał Lila Robert Bury (spr.) Piotr Sałamaj

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 14 sierpnia 2017 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie w postępowaniu upadłościowym dłużnika D. P. jako osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej ustalił plan spłaty wierzycieli upadłego przez wskazanie, że na zaspokojenie wierzycieli upadły przeznaczy miesięcznie łączną kwotę 1.500 zł, w terminie do dnia dziesiątego każdego miesiąca, począwszy od dnia uprawomocnienia się postanowienia, przez okres 36 miesięcy, w tym na zaspokojenie wierzyciela L. (...) w K. kwotę 351,60 zł (pkt I lit. a).

31 marca 2017 roku syndyk złożył ostateczny plan podziału funduszy masy upadłości, wierzyciele ujęci na liście wierzytelności w kategorii IV uzyskali zaspokojenie w łącznej kwocie 2.800,14 złotych tj. w 2,51448 %. Upadły w toku postępowania wykonywał swoje obowiązki w sposób należyty.

Sąd Rejonowy ustalił, że D. P. obecnie zatrudniony jest w Norwegii, a jego wynagrodzenie miesięczne za pracę będzie wynosiło ok. 8.000 złotych. Upadły będzie pracował na terenie Norwegii przez okres 14 dni, a następnie będzie przysługiwała mu 20-dniowa przerwa. W trakcie pobytu w kraju mieszka w wynajmowanym lokalu w K. z żoną, 6-letnią córką, które znajdują się na jego utrzymaniu oraz synem żony. Upadły określił wysokość stałych miesięcznych wydatków związanych z dojazdem do pracy i kosztem dodatkowego wyżywienia i zakupu środków czystości w Norwegii na kwotę ok. 1.200 złotych. Nadto określił jako kolejne i niezbędne do poniesienia koszty: 1.150 złotych z tytułu kosztów najmu lokalu mieszkalnego w kraju, 300 zł z tytułu opłat za media (dodatkowo opłata za gaz w okresie grzewczym ok. 350 zł miesięcznie, tj. 175 zł miesięcznie), 400 zł w związku z leczeniem córki, 500 zł kosztów niezbędnej rehabilitacji i 1.250 złotych z tytułu wydatków na zakup żywności, odzieży oraz środków czystości w trakcie pobytu w Polsce. Stosownie do ugody sądowej z dnia 3 stycznia 2017 roku upadły zobowiązany jest do zapłaty kwoty 2.000 złotych miesięcznie na rzecz żony tytułem przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny. Upadły przebył operację

kregosłupa i nadal wymaga leczenia i rehabilitacji w tym zakresie. Córka upadłego wymaga stałego leczenia z uwagi na zdiagnozowaną astmę i alergię.

Sąd Rejonowy, w oparciu o art. 491¹⁴ ust. 1 i art. 491¹⁵ prawa upadłościowego, ustalił wysokość comiesięcznych spłat zobowiązań na kwotę 1.500 złotych. Sąd uwzględnił zarówno wysokość wynagrodzenia D. P. za pracę w kwocie ok. 8.000 złotych, jak i konieczność ponoszenia kosztów bieżącego utrzymania siebie oraz żony i córki w łącznej wysokości ok. 6.000 zł miesięcznie. Jakkolwiek upadły określił swoje miesięczne wydatki na kwotę ok. 7.000, to Sąd Rejonowy uznał, że skoro na rzecz jego żony ustalono kwotę 2.000 złotych miesięcznie tytułem przyczyniania się do zaspokojenia potrzeb rodziny, to chociaż w części koszty wspólnie wynajmowanego mieszkania powinny obciążać również żonę. W ocenie Sądu I instancji, możliwości zarobkowe D. P. wystarczają na regularne pokrywanie powyższych kosztów oraz wpłat w ramach realizacji planu spłaty, co umożliwi przynajmniej częściowe zaspokojenie jego wierzycieli.

Zażalenie na postanowienie wniósł wierzyciel L. (...) w K.. Zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucił naruszenie art. 370a ust. 3 prawa upadłościowego w zw. z art. 233 k.p.c. przez dowolną, a nie swobodną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności dotyczącego sytuacji majątkowej upadłego, wysokości jego miesięcznych wydatków oraz braku uwzględnienia w tej ocenie możliwości podjęcia pracy zarobkowej przez żonę upadłego, a w konsekwencji błędne ustalenie, że sytuacja majątkowa upadłego nie pozwala na uiszczanie przez niego większej wysokości rat od ustalonych w postanowieniu. Skarżący wniósł o zmianę postanowienia w części dotyczącej wysokości ustalonych rat spłaty zobowiązania, a tym samym wysokości tych rat przeznaczonych na spłatę wierzyciela, w taki sposób, że upadły przeznaczy na zaspokojenie swoich wierzycieli miesięcznie łączną kwotę 3.054,01 zł, uiszczając na rzecz wierzyciela kwotę 1.905,61 zł miesięcznie.

W odpowiedzi na zażalenie D. P. wskazał, że obecnie nie jest możliwe ustalenie planu spłaty z wyższą kwotą rat przeznaczonych na zaspokojenie wierzycieli.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

1. Zażalenie jest bezzasadne. Żalący zupełnie pominął, że postępowanie upadłościowe prowadzone wobec osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej ma zupełnie inny cel, niż postępowanie upadłościowe prowadzone przeciwko przedsiębiorcom. Zgodnie z art. 2 ust. 2 prawa upadłościowego, postępowanie uregulowane ustawą wobec osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej należy prowadzić tak, aby umożliwić umorzenie zobowiązań upadłego niewykonanych w postępowaniu upadłościowym, a jeśli jest to możliwe - zaspokoić roszczenia wierzycieli w jak najwyższym stopniu. W kontekście ekonomicznym priorytetem staje się oddłużenie upadłego w tym celu, aby umożliwić jego powrót do rynku konsumenckiego, ponieważ oznacza to wzrost konsumpcji, co ma dalej bezpośrednie przełożenie na wzrost dochodu narodowego brutto, utrzymanie miejsc pracy i dochody fiskalne. Zupełnie błędnie skarżący odwołuje się do stopnia zaspokojenia i zasad sprawiedliwości w tym kontekście, wysokość sum podlegających spłacie poszczególnym wierzycielom ma znaczenie drugorzędne, ma zapewnić oddłużenie konsumenta, a nie bezpośrednio zaspokojenie wierzycieli. Zaspokojenie roszczeń wierzycieli w postępowaniu upadłościowym wobec osób nieprowadzących działalności gospodarczej ma uzyskać jak najwyższy stopień pod tym jednak warunkiem, że w pierwszej kolejności możliwe jest umorzenie zobowiązań upadłego niewykonanych w postępowaniu upadłościowym. Sąd upadłościowy ustala plan spłaty kierując się pewnością spłaty wierzycieli, a nie najwyższym stopniem ich zaspokojenia. Uwzględnia się możliwości zarobkowe upadłego, konieczność utrzymania upadłego i osób pozostających na jego utrzymaniu, w tym ich potrzeby mieszkaniowe, wysokość niezaspokojonych wierzytelności i realność ich zaspokojenia w przyszłości (art. 491¹⁴ ust. 1 w zw. z art. 491¹⁵ ust. 4 prawa upadłościowego).

2. Możliwości zarobkowe D. P. przy uwzględnieniu koniecznych wydatków pozwalają na spłatę miesięcznych rat w wysokości 1.500 zł (w tym na rzecz skarżącego – 351,60 zł). Niezasadny jest w tym zakresie zarzut naruszenia granic swobodnej oceny dowodów zakreślonych art. 233 § 1 k.p.c. Skarżący powinien wskazać, które z istotnych dowodów zostały pominięte, bądź które z nich zostały ocenione z naruszeniem zasad wynikających z art. 233 § 1 k.p.c. oraz na czym polegały błędy w ich ocenie, co wymaga nie polemiki, lecz wskazania, że sąd uchybił kryteriom

oceny, zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. W aktach znajduje się ugoda sądowa z dnia 3 stycznia 2017 roku zobowiązująca upadłego do płacenia M. P. kwoty 2.000 zł tytułem przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny. Ugoda sądowa ma charakter dwoisty, gdyż łączy elementy materialnoprawne i procesowe, prowadzi do bezprzedmiotowości procesu, jednak ma charakter zgodnego oświadczenia woli, jest czynnością prawną w rozumieniu art. 917 k.c. Jeżeli postanowienie o umorzeniu postępowania uprawomocniło się, wzruszenie skutków procesowych ugody sądowej nie może już nastąpić, możliwe jest natomiast poddanie badaniu jej skutków materialnoprawnych. Ugoda podlega ogólnym regułom zawartym w kodeksie cywilnym, więc przepisom o ważności oświadczeń woli, o wadach tych oświadczeń, ale także art. 58 § 1 i 2 k.c. W wypadku nieważności ugody zawartej przed sądem dopuszczalne jest powództwo o ustalenie jej nieważności (art. 189 k.p.c.). Możliwe jest również przyjęcie jej nieważności jako przesłanki orzekania, w tym w rozważanym przedmiocie. Nie można w toku ustalania planu spłaty pominąć ugody sądowej zobowiązującej upadłego do zapłaty kwot po 2.000 zł, ponieważ nie można stwierdzić, że ugoda ta jest nieważna na podstawie argumentów przedstawionych przez wierzyciela. Kwestia zdolności zarobkowych żony upadłego nie podlega badaniu w tym postępowaniu, ponieważ wynika pośrednio z istniejącej ugody, której nieważności nie można w tym postępowaniu ustalić.

3. Kwota 1.250 zł, którą upadły przeznacza na zakup żywności, odzieży oraz środków czystości w trakcie pobytu w Polsce nie jest wygórowana. Nie można przy tym całkowicie rozgraniczać kosztów utrzymania upadłego w Polsce i w Norwegii, kwota 1.200 zł jest upadłemu potrzebna tytułem „dodatkowego wyżywienia i zakupu środków czystości w Norwegii”. Nie sposób pomijać także, iż upadły zamieszkuje wraz z żoną, małąletnią chorą córką i synem żony. Ponadto Sąd uwzględnił, że żona upadłego powinna pokrywać część kosztów utrzymania przy ustaleniu, że upadły wskazał koszty utrzymania na około 7.000 zł, co przy wysokości sum przeznaczanych na spłatę wierzycieli, przekraczałoby jego zarobki.

4. Podstawowym celem upadłości konsumenckiej jest umorzenie zobowiązań upadłego, a dopiero w dalszej kolejności spłata wierzycieli; stosując normę prawną art. 491¹⁵ ust. 1 prawa upadłościowego nie można przyjąć za uzasadnione ustalenia planu spłaty wierzycieli w sposób, który będzie prowadził do ubóstwa upadłego.

5. Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił możliwości zarobkowe upadłego, konieczność utrzymania upadłego i osób pozostających na jego utrzymaniu, w tym ich potrzeby mieszkaniowe, wysokość niezaspokojonych wierzytelności i realność ich zaspokojenia w przyszłości, a w konsekwencji wydał plan spłaty, który jest realnie wykonalny dla upadłego i pozwole na chociaż częściowe zaspokojenie wierzycieli.

6. W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. 229 prawa upadłościowego Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.

Rafał Lila Robert Bury (spr.) Piotr Sałamaj

(...)

ZARZĄDZENIE

1. (...);

2. (...)

- (...)

- (...)

- (...)

3. (...)

(...)

SSO Robert Bury